

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2025

1362/2025

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 33 §, 34 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 100 §:n 2 momentti, 104 §:n 4 momentti ja 123 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 33 § osaksi laissa 233/2024 sekä 100 §:n 2 momentti, 104 §:n 4 momentti ja 123 §:n 1 momentti laissa 1078/2024, sekä

lisätään 73 §:ään uusi 4 momentti, 102 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1218/2020, uusi 6 momentti sekä lakiin uusi 105 a ja 109 b § seuraavasti:

33 §

Tilauskoulutus

Koulutuksen järjestäjä voi järjestää opiskelijaryhmälle järjestämislupansa mukaista tutkintokoulutusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (*tilauskoulutus*).

Koulutuksen järjestäjä ei saa järjestää tilauskoulutusta, jos tilaajan tarkoituksena on välittää opiskelijoita tutkinto-opiskelijoiksi siten, että opiskelijoiden välittäminen on voittoa tavoittelevaa liiketoimintaa. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että tilauskoulutusta koskevassa sopimuksessa on määriteltä tilauskoulutukseen osallistuvan oikeudet ja velvollisuudet ja että tilauskoulutukseen osallistuvat tuntevat ne.

34 §

Tilauskoulutukseen sovellettavat säännökset

Tilauskoulutukseen ei sovelleta 24 §:ää opetus- ja tutkintokielestä, 25 §:ää toimintalueesta, 26 §:ää opiskelijavuosien vähimmäismäärästä eikä 28 §:ää tutkintojen järjestämisestä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

35 §

Tutkintokoulutuksen järjestäminen Euroopan talousalueen ulkopuolella

Koulutuksen järjestäjä voi järjestää Euroopan talousalueen ulkopuolella järjestämisluvassa määrättyjä tutkintoja ja tutkinnon osia sekä niihin valmistavaa tutkintokoulutusta. Koulutukseen ei voida ottaa opiskelijaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisia eikä niitä, jotka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin, eikä edellä mainittujen perheenjäseniä. Koulutusta ei myöskään voida järjestää niille, joilla on

kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaa-
mistasoa vaativaa työtä varten annetun lain nojalla myönnetty EU:n sininen kortti, ulko-
maalaislain nojalla myönnetty jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kol-
mannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäsenille. Per-
heenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia.

36 §

Tilauuskoulutuksen ja Euroopan talousalueen ulkopuolella järjestettävän koulutuksen rahoitus ja perittävät maksut

Tilauuskoulutus tai 35 §:ssä tarkoitettu Euroopan talousalueen ulkopuolella järjestettävä
koulutus eivät saa heikentää koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrättyjen tut-
kintojen ja koulutuksen järjestämisedellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän on perittävä 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua koulutuksen ti-
laajalta tai 35 §:n 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen osallistuvalla opiskelijalla vä-
hintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen
järjestäjän on kohdennettava tilauuskoulutuksen tuotto omaan koulutustoimintaansa. Kou-
lutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauuskoulutukseen osallistuvilta opiskelijoilta tilaajan
sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia opiskelijan lähtömaan elin-
kustannuksiin nähden kohtuullisia maksuja.

Tilaaja ei voi kuitenkaan periä 2 momentissa tarkoitettua maksua:

- 1) siltä, joka on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen eikä siltä, joka
Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuk-
sen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen eikä tämän ulkomaalaislaissa tar-
koitetulta perheenjäseneltä;
- 2) siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti eikä tä-
män ulkomaalaislaissa tarkoitettua perheenjäseneltä;
- 3) siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu pitkään oleskelleen kolmannen maan kan-
salaisen EU-oleskelulupa eikä tämän ulkomaalaislaissa tarkoitettua perheenjäseneltä;
- 4) siltä, jolla on jatkuva oleskelulupa;
- 5) siltä, jolla on pysyvä oleskelulupa;
- 6) siltä, jolla on ollut opiskelun alkaessa ulkomaalaislaissa tarkoitettu oleskelulupa ti-
lapäisen suojelun perusteella, ja lupaa ei ole myöhemmin peruutettu mainitun lain 58 §:n
4 momentin perusteella.

Poiketen siitä mitä 3 momentin 4 kohdassa säädetään, maksu peritään kuitenkin opis-
kelijalta, jonka ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella sekä opis-
kelijalta, joka oleskelee Suomessa perhesiteeseen perustuvalla jatkuvalla oleskeluvalla
tilanteessa, jossa perheenkokoaja oleskelee Suomessa opiskeluun perustuvalla oleskelulu-
valla tai perheenkokoaja oleskelee Suomessa jatkuvalla oleskeluvalla, mutta hänen oles-
kelulupansa on myönnetty ensimmäisen kerran opiskelun perusteella.

73 §

Koulutuskorvaukset

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei sovelleta 105 a §:ssä tarkoitettussa lukuvuosimak-
sullisessa koulutuksessa olevaan opiskelijaan.

100 §

Oikeus maksuttomaan ruokailuun

— — — — —
Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta oppisopimuskoulutuksessa, työvoimakoulutuksessa eikä 105 a §:ssä tarkoitettussa lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa olevaan opiskelijaan.
— — — — —

102 §

Opintososiaaliset etuudet oppisopimuskoulutuksessa

— — — — —
Mitä 1–4 momentissa säädetään, ei sovelleta 105 a §:ssä tarkoitettussa lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa olevaan opiskelijaan.

104 §

Asuntolapaikan myöntäminen ja oikeus asuntolapaikkaan

— — — — —
Mitä 103 §:n 2 momentissa ja tämän pykälän 1 momentissa säädetään, ei sovelleta työvoimakoulutuksessa olevaan eikä 105 a §:ssä tarkoitettussa lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa olevaan opiskelijaan.

105 a §

Koulutuksesta kolmansien maiden kansalaisilta perittävä lukuvuosimaksu

Koulutuksen järjestäjän on perittävä vähintään koulutuksen järjestämisestä keskimäärin aiheutuvat kustannukset kattava lukuvuosimaksu tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta, joka on kolmannen maan valtion kansalainen. Opiskelemaan hakeutuvalla on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen keston ajalta. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle. Maksua ei kuitenkaan peritä opiskelijalta:

- 1) jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti eikä tämän ulkomaalaislaissa tarkoitettu perheenjäseneltä;
- 2) jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa eikä tämän ulkomaalaislaissa tarkoitettu perheenjäseneltä;
- 3) jolla on jatkuva oleskelulupa;
- 4) jolla on pysyvä oleskelulupa;
- 5) jolla on ollut opiskelun alkaessa ulkomaalaislaissa tarkoitettu oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella, ja lupaa ei ole myöhemmin peruutettu mainitun lain 58 §:n 4 momentin perusteella;
- 6) joka osallistuu tilauskoulutukseen;
- 7) joka on oppivelvollisuuslain 2 §:ssä tarkoitettu oppivelvollinen; taikka
- 8) jolla on tilapäinen korkeintaan vuoden mittainen oleskelulupa vaihto-opiskeluohjelmaan osallistumisen perusteella.

Poiketen siitä mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, maksu peritään kuitenkin opiskelijalta, jonka ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella sekä opiskelijalta, joka oleskelee Suomessa perhesiteeseen perustuvalla jatkuvalla oleskeluvalla tilanteessa, jossa perheenkokoaja oleskelee Suomessa opiskeluun perustuvalla oleskeluvalla tai perheenkokoaja oleskelee Suomessa jatkuvalla oleskeluvalla, mutta hänen oleskelulupansa on myönnetty ensimmäisen kerran opiskelun perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen lukuvuosimaksujen määräytymisen perusteista.

109 b §

Oleskelulupia koskeva tiedonsaantioikeus

Koulutuksen järjestäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta 105 a §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisuuden arvioimista ja koulutuksen suunnittelemista varten Maahanmuuttovirastolta hakijan tai opiskelijan sekä näiden ulkomaalaislaissa tarkoitetun perheen kokoajan hakeman, voimassa olevan ja aiemmin myönnetyn oleskeluoikeutta osoittavan asiakirjan voimassaoloa, perustetta ja lajia sekä oleskeluoikeutta osoittavaa asiakirjaa koskevan hakemuksen käsittelyn tilaa koskevat tarpeelliset tiedot.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa Maahanmuuttovirastolle tietoja koskien maahantulon ja maassa oleskelun ehtoihin liittyviä väärinkäytösepäilyjä:

- 1) oleskeluoikeutta osoittavan asiakirjan hakijasta; tai
- 2) oleskeluoikeutta osoittavan asiakirjan haltijasta, joka on koulutuksen järjestäjän hakija tai opiskelija tai näiden ulkomaalaislaissa tarkoitettu perheen kokoaja.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto-oikeuden edellytyksenä on lisäksi, että tiedot ovat välttämättömiä Maahanmuuttoviraston ulkomaalaislaissa, kansalaisuuslaissa (359/2003) tai kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetussa laissa (719/2018) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

123 §

Tutkinnon suorittamismahdollisuuksista ja koulutuksesta tiedottaminen

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että tutkinnon suorittamismahdollisuuksista, annettavasta koulutuksesta, koulutukseen hakeutumisesta ja kolmansien maiden kansalaisilta perittävistä lukuvuosimaksuista on tietoa yleisesti saatavilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2026. Lukuvuosimaksuja koskevaa 105 a §:ää ja tiedonsaantioikeuksia koskevaa 109 b §:ää sovelletaan opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1 päivänä elokuuta 2026 tai sen jälkeen.

Helsingissä 22.12.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz